

Jako hlavní a nejdůležitější výstup z činnosti Puncovního úřadu za rok 2004 je možno označit skutečnost, že úřad se úspěšně vypořádal se všemi úkoly, které mu byly uloženy. Veškeré předložené zboží z drahých kovů bylo vyzkoušeno a opuncováno. To představuje 4,3 tuny zlatého zboží a více než 17 tun stříbrného zboží. Celkem se jedná o více než 4,3 milionu kusů. U zlata došlo oproti roku 2003 k poklesu pouze o 74 kg, což představuje 1,7 %. To tedy znamená, že se recese ve šperkařském oboru zastavila a prodej zboží z drahých kovů opět stoupá. U stříbra došlo k nárůstu objemu zboží téměř o 800 kg. V počtu kusů zůstalo množství předloženého zboží na stejné úrovni jako v roce 2003. Objem práce vykonaný Puncovním úřadem se tak oproti roku 2003 nesnížil. Zvýšily se však příjmy z činnosti Puncovního úřadu, které byly odvedené do státního rozpočtu a přesáhly celkem 72 mil. Kč. Příjmy za zkoušení a označování zboží z drahých kovů částečně reflektují zvýšení poplatku za zkoušení zlatého zboží, avšak značná část zvýšených příjmů byla dosažena díky zvýšení množství předloženého stříbrného zboží. Příjmy z činnosti Puncovního úřadu tak byly za rok 2004 vůbec nejvyšší v celé historii úřadu.

V druhé hlavní činnosti Puncovního úřadu, ve výkonu puncovní inspekce, pokračovali pracovníci OPI v provádění kontrol u výrobců zboží z drahých kovů, v obchodech i v zastavárnách. K provádění těchto kontrol se v letošním roce přiřadilo také časté a pravidelné odebírání vzorků materiálu z drahých kovů k provedení chemických analýz. Je to součástí uplatňování principu nulové negativní tolerance. O výsledcích této činnosti Puncovního úřadu pojednává samostatná část tohoto rozboru.

Významným počinem v práci Puncovního úřadu v roce 2004 bylo praktické zavádění nového Puncovního zákona a souvisejících vyhlášek. Za nejvýznamnější změnu je možno označit zrušení tzv. remedia a zavedení nulové negativní tolerance. Tento podstatný zásah do praxe při zkoušení ryzosti šperků si vyžádal zřízení registru slitin používaných k výrobě šperků. Registr byl v průběhu roku neustále doplňován. To znamenalo časté odebírání vzorků materiálů od výrobců a jejich podrobení chemické zkoušce. A dále také systematické odebírání vzorků z již dohotoveného zboží u dovozu. V některých případech tato nová praxe vedla zpočátku k prodloužení termínů zkoušení a označení zboží. Postupně se však systém zaběhl a lhůty k vyřízení požadavků se prakticky vrátily k původní délce. Osvědčila se praxe zasílání odebraných vzorků, na pracovištích bez chemické laboratoře, k provedení analýzy do Prahy prostřednictvím pošty. Tento úkon většinou neznamenal prodloužení lhůty k vyřízení o více než 1 den. Tato praxe se navíc týkala pouze předloženého zboží, zhotoveného z neregistrované neznámé slitiny. V průběhu roku se počet takto odebraných a zkoušených vzorků neustále snižoval.

Vstup České republiky do Evropské Unie znamenal přijmout některé nové požadavky a normy, které s uvedeným členstvím souvisí. Jedná se především o uznávání puncovních značek jiných států Evropské Unie, na základě rozsudku Evropského soudního dvora v případě Houtwipper. V tomto rozsudku z roku 1996 se uvádí, že zboží vyzkoušené a označené nezávislou institucí ve státě Evropské Unie nemusí být při exportu podrobeno dalšímu zkoušení a označení, pokud je puncovní systém v zemi původu ekvivalentní systému v cílové zemi, a puncovní značky jsou pro cílovou zemi srozumitelné. Tato poměrně složitá formulace v praxi znamená, že bylo nutno požádat všechny puncující státy Evropské Unie o poskytnutí jejich puncovních zákonů, vyobrazení značek, a po prostudování rozhodnout, zda je jejich systém ekvivalentní českému a puncovní značky jsou srozumitelné. Zároveň byly

dotčené státy požádány, aby recipročně uznaly české puncovní značky. Práci jsme měli usnadněnou tím, že puncovní systémy řady zemí jsou nám známy z předchozích kontaktů a z práce v Asociaci evropských puncovních úřadů, jíž je Česká republika od roku 1992 členem. Pro práci na tomto úkolu byl v Puncovním úřadu vyčleněn pracovník-expert, který tuto složitou a náročnou agendu zajišťuje. V současné době jsou tak v České republice uznávány značky Polska, Maďarska, Slovenska, Velké Británie, Portugalska, Irska, Kypru, Litvy a Lotyšska. Naše značky jsou uznávány na Slovensku, v Polsku, Irsku, Velké Británii, Litvě a Lotyšsku. Uznávání cizích značek v Maďarsku je spojeno s náročným administrativním postupem. Poslední údaje hovoří o možném termínu zahájení uznávání našich značek od počátku druhého čtvrtletí 2005. S dalšími státy, jako je Holandsko, Malta, Finsko, Švédsko, Estonsko byly navázány kontakty a možnosti vzájemného uznávání značek jsou prověřovány. Do Francie, která v loňském roce zásadním způsobem změnila puncovní systém, je plánována studijní cesta. Na základě poznatků z této cesty bude rozhodnuto o dalším postupu. Stav vzájemného uznávání punců mezi státy Evropské Unie bude jedním z hlavních bodů jednání Asociace Evropských Puncovních Úřadů v dubnu 2005 v Ženevě a zemí skupiny Viszegradske čtyřky v květnu 2005 ve Wroclavi. Práce na úkolu uznávání punců zemí Evropské Unie by měly být dokončeny v průběhu roku 2005.

Obdobně úspěšné bylo i zavedení povinného označení dovozového zboží odpovědnostní značkou, která umožňuje rychlou a jednoznačnou identifikaci dovozce zboží při kontrole na prodejnách. Po počátečních potížích, kdy bylo nutno dokonce po krátkou dobu tolerovat předložené dovozové zboží neoznačené předepsanou značkou, se praxe ustálila. Nadále již nebyly zaznamenány žádné větší problémy. Všechny dovozní firmy označují nebo si přímo u výrobce nechávají označit zboží z drahých kovů svojí odpovědnostní značkou, registrovanou u Puncovního úřadu. Obdobná praxe je uplatňována ve většině puncujících zemí Evropské Unie.

Důležitým úkolem dokončeným v průběhu roku 2004 byla příprava změn v zákoně č. 19/1993 Sb., ve kterém jsou stanoveny kompetence Puncovního úřadu. Nejdůležitější navrhanou změnou je zakotvení práva přístupu do registru obyvatel České republiky, což Puncovní úřad nezbytně potřebuje pro efektivní výkon puncovní inspekce. Další podstatnou navrhanou změnou bylo rozšíření expertní činnosti Puncovního úřadu o zkoumání šperkových drahých kamenů. O tuto činnost je mezi občany i firmami dlouhodobě zájem a nevykonává ji žádná veřejnoprávní organizace. Po zevrubné diskuzi na úrovni MPO bylo nakonec rozhodnuto tento bod z návrhu změny tohoto zákona vypustit z důvodu neúměrných rizik, které by v současnosti pro státní správu hrozily. Dále bylo stanoveno, že Puncovní úřad se na vykonávání expertiz drahých kamenů bude připravovat v rámci již prováděné činnosti komise pro realizaci cenností nabytých státem. Po dosažení dostatečné úrovně jak v oblasti vybavení potřebnými přístroji, tak i v oblasti vyškolení gemologických expertů bude uvedená změna zákona č. 19/1993 Sb., v časovém horizontu cca 2 – 3 let, znovu navržena.

V roce 2004 byla v Puncovním úřadě dokončena zásadní přestavba systému výpočetní techniky a provozního informačního systému. Byla provedena výměna starých počítačů za terminály. Dále bylo dokončeno on-line spojení všech poboček a expozitur s centrálními servery v Praze. Následně pokračovala instalován nového software pro provozní útvary, ekonomický útvar, laboratoř a puncovní inspekci vytvořený v prostředí Windows. Splnil se tak předpoklad, že po odstranění drobných nedostatků bude tento systém dobu sloužit k plně

spokojenosti všech útvarů Puncovního úřadu. Nemale finanční prostředky vložené do tohoto systému se tak odráží ve větší flexibilitě výpočetní techniky a její lepší kompatibilitě s ostatními úřady státní správy a členskými státy EU.

V roce 2004 pokračovaly také práce na přípravě zavedení služebního zákona. Byly zpracovány zásady systemizace Puncovního úřadu. Bylo zpracováno nové organizační uspořádání úřadu a od 1.10.2004 bylo zavedeno nové organizační schéma Puncovního úřadu. Nové organizační schéma Puncovního úřadu vychází ze zásad stanovených ve Služebním zákonu. Puncovní úřad je tak na plné zavedení služebního zákona z velké části již připraven. Pokračovaly a významnou měrou pokročily práce na vypracování materiálů pro odbornou přípravu pracovníků Puncovního úřadu. Počátkem roku byl ve smyslu nařízení vlády zaveden 16-ti třídní platový systém. V uvedených činnostech budeme pokračovat i v roce 2005, tak aby přechod práce Puncovního úřadu do plné platnosti služebního zákona byl plynulý a bez větších problémů.

V roce 2004 byla provedena rozsáhlá úprava prostor expozitury Hradec Králové, opravy zkušební laboratoře v Ostravě a dokončena rekonstrukce v Jablonci nad Nisou. Je možno konstatovat, že všechna pracoviště Puncovního úřadu jsou nyní situována v moderních a plně vyhovujících prostorách.

V roce 2004 probíhaly v Puncovním úřadě v souladu s usnesením vlády č. 1088/2002 jazykové kurzy angličtiny a němčiny pro 34 zaměstnanců, z nichž se 8 připravovalo na předepsanou jazykovou zkoušku. V průběhu roku požadovanou zkoušku 1. stupně složilo 5 zaměstnanců. V současnosti tak má v puncovním úřadě požadovanou zkoušku 2. stupně z angličtiny 1 zaměstnanec a zkoušku 1. stupně z angličtiny 5 zaměstnanců. Podle usnesení vlády č. 841/1999 se celkem 34 zaměstnanců Puncovního úřadu zúčastnilo základního kurzu o Evropské Unii pořádaného Institutem státní správy. Dalších 12 zaměstnanců zahájilo v závěru roku tento kurz e-learningovou formou. Univerzální vzdělávací kurz státní správy organizovaný Institutem státní správy v rozsahu 56 hodin absolvovalo 12 zaměstnanců Puncovního úřadu. Dalších kurzů pro vedoucí zaměstnance zaměřených na řízení, hodnocení zaměstnanců a komunikaci se zúčastnilo 12 zaměstnanců. Zákonných školení (školení řidičů, vyhláška 50, sváření atd.) se zúčastnilo celkem 45 zaměstnanců. V průběhu roku probíhala interní i externí školení k zavádění nového provozního a personálního informačního systému, kterých se zúčastnilo 23 pracovníků. Studium při zaměstnání pro zvýšení kvalifikace zahájila 1 pracovnice.

V minulém roce pokračovala úspěšná a přínosná spolupráce s nadřízeným MPO. S přímo nadřízeným odborem hutnictví byla úspěšně vyřešena řada odvolání proti uložení pokut, velmi plodná a úspěšná byla spolupráce při jednáních souvisejících se změnami zákona č. 19/1993 Sb. Při řešení ekonomických problémů byl Puncovnímu úřadu v minulém roce velmi nápomocen odbor rozpočtu a financování MPO, kde jsme vždy našli pomoc v nouzi. Přínosná byla i spolupráce s odborem kontroly a vnitřního auditu, kde jsme uvítali pomoc při zavádění nových systémů vnitřních kontrol a interního auditu v Puncovním úřadě.

Rozvíjely se i kontakty se zahraničními puncovními úřady, aktivita se soustředila hlavně na mezinárodní organizace, jejichž je Puncovní úřad v zastoupení České republiky členem. Ředitel Puncovního úřadu České republiky je předsedou pravidelných zasedání

puncovních úřadů států Viszegradských skupiny. Společné problémy se Slovenskem jsou řešeny v rámci Puncovní rady, která se za účasti českých a slovenských puncovních expertů schází minimálně dvakrát ročně. Řada pracovníků Puncovního úřadu absolvovala stáže v zahraničí, zvláště v Polsku a na Slovensku, kde jsou jazykové bariéry minimální. Byla zorganizována jedna rozsáhlejší akce na prohlubování znalostí v oboru, zájezdu na klenotnickou výstavu do Mnichova se zúčastnil celkem 30 pracovníků Puncovního úřadu.

Nadále pokračovala spolupráce Puncovního úřadu s profesními organizacemi v oboru, Sdružením klenotníků a hodinářů ČR, Cechem pražských zlatníků a Českým cechem zlatníků. Podpora byla dána také nově vznikající organizaci Zlatý blok. Bohužel žádná z uvedených organizací nedokázala oslovit zlatnickou obec v České republice tak, aby vznikla skutečně silná, jednotná a reprezentativní profesní organizace, která by byla schopna účinně hájit zájmy oboru při jednáních se státními orgány.

V polovině roku 2004 byla společně s Českou obchodní inspekcí provedena rozsáhlá kontrolní akce zaměřená na možnosti klamání zákazníka při prodeji šperků s drahými kameny. Tato akce byla provedena na příkaz pana ministra Urbana. Podnětem k této akci byla zpráva, že australský občan, který v Česku zakoupil brilantový šperk, byl při nákupu tohoto zboží výrazně poškozen. Při této akci byly provedeny kontroly v 19 obchodech se šperky z drahých kovů, prověřeno bylo celkem 53 šperků obsahujících dohromady 435 drahých kamenů. V 19 případech byla prokázána klamná klasifikace drahého kamene, která by mohla zapříčinit poškození zákazníka. V těchto případech bylo Českou obchodní inspekcí zahájeno správní řízení a byly vyměřeny pokuty. Na závěr akce bylo představiteli Puncovního úřadu a České obchodní inspekce konstatováno, že by bylo nanejvýš užitečné v této spolupráci pokračovat a obdobnou společnou akci na prověření zboží se šperkovými drahými kameny provést i v roce 2005.

V minulém roce pokračovaly přípravné kroky k organizaci oslav 200 let puncovníctví v českých zemích, které proběhnou v roce 2006 a budou mít pravděpodobně formu mezinárodní konference o puncovníctví při příležitosti zasedání AEAO a Úmluvy v Praze. Bohužel se nepodařilo do edičního plánu České národní banky prosadit vydání pamětní 200 korunové mince k uvedenému výročí. Náš návrh se dostal do závěrečného kola výběru, pak však byla dána přednost jiným, podle názoru výběrové komise význačnějším výročím. Zůstává však stále možnost vydat k 200 letému výročí puncovníctví pamětní medaili, která by mohla být poskytnuta význačným osobám, které se na zachování a rozvoji našeho puncovníctví podílely, účastníkům mezinárodní konference a jejím čestným hostům. Počátkem roku 2005 bude zpracován rozpočet finančních prostředků potřebných k případnému zajištění uvedených oslav. Následně bude projednán s příslušnými odbory MPO tak, aby tyto náklady mohly být včas zahrnuty do návrhu rozpočtu Puncovního úřadu na rok 2006.

V průběhu roku 2004 byla provedena řada vnitřních kontrolních akcí za měřených na různé oblasti hospodaření, evidence apod. Výsledky kontrol byly použity pro zpracování zprávy o interním auditu za rok 2004, která byla zpracována podle pokynů Odboru kontroly a interního auditu MPO.

Objem práce Puncovního úřadu v roce 2004

Platinové, stříbrné a zlaté zboží opuncované v letech 1993-2004

Platina

Rok	Nové		Staré		Dovoz		Celkem	
	ks	g	ks	g	ks	g	ks	g
1993	13	17,0	0	0,0	73	418,0	86	435,0
1994	3	46,6	1	6,1	56	294,3	60	346,9
1995	20	344,1	3	19,6	51	327,9	74	691,6
1996	18	152,0	21	31,5	67	492,6	106	676,1
1997	42	261,7	67	334,5	75	549,7	184	1 145,8
1998	90	543,7	447	3 055,8	49	456,5	586	4 056,0
1999	123	954,4	629	4 633,3	57	438,4	809	6 026,1
2000	98	553,8	246	1 070,3	41	486,6	385	2 495,7
2001	568	3 990,1	53	482,5	201	938,5	822	5 411,3
2002	137	759,8	46	390,0	114	492,5	297	1 642,2
2003	161	1 101,7	210	1 202,4	122	1 567,3	493	3 871,3
2004	136	1 044,3	70	387,5	85	772,0	291	2 203,7

Stříbro

(kusy jsou udány v tisících)

Rok	Nové		Staré		Dovoz		Celkem	
	ks	kg	ks	kg	ks	kg	ks	kg
1993	2 137	4 885	3	80	582	2 286	2 722	7 251
1994	2 034	4 896	2	99	775	2 954	2 811	7 949
1995	1 582	4 213	2	89	1 329	4 471	2 913	8 773
1996	1 424	3 803	5	115	1 447	5 752	2 876	9 670
1997	1 327	3 675	5	187	1 858	7 633	3 190	11 495
1998	1 431	4 522	4	138	1 884	8 576	3 319	13 236
1999	1 760	5 639	10	168	2 801	12 432	4 571	18 239
2000	1 862	5 776	12	202	2 821	13 640	4 695	19 618
2001	752	4 210	3	180	1 367	10 335	2 122	14 725
2002	721	3 923	6	208	1 418	11 043	2 145	15 174
2003	681	3 543	11	259	1 637	12 521	2 329	16 323
2004	559	3 217	14	289	1 804	13 608	2 377	17 114

Zlato

(kusy jsou udány v tisících)

Rok	Nové		Staré		Dovoz		Celkem	
	ks	kg	ks	kg	ks	kg	ks	kg
1993	1 992	3 570	2	71	574	1 595	2 568	5 236
1994	1 688	3 147	11	61	652	1 834	2 351	5 042
1995	1 870	3 563	12	59	810	2 369	2 692	5 991
1996	2 202	4 102	12	64	988	2 916	3 202	7 082
1997	2 335	4 451	12	62	1 037	2 904	3 384	7 417
1998	2 022	3 778	14	70	995	2 756	3 031	6 604
1999	1 802	3 592	16	70	989	2 600	2 807	6 262
2000	1 590	2 927	14	64	945	2 518	2 549	5 509
2001	1 489	2 672	13	60	831	2 342	2 333	5 074
2002	1 311	2 370	12	55	822	2 257	2 145	4 682
2003	1 115	2 107	13	63	828	2 159	1 956	4 329
2004	1 042	2 026	14	59	857	2 167	1 913	4 252

Z tabulky je patrný pokračující mírný úbytek zlatého zboží. Tento pokles se však v posledních letech stále snižuje a z toho lze dovozovat, že recese na trhu zlatých šperků se zastavila. Naproti tomu neustále stoupá množství stříbrného zboží. Zde se reflektuje obliba mladé generace ve stříbrných špercích. Objem práce Puncovního úřadu tak zůstává již po léta stejný. V letošním roce došlo také k výraznému nárůstu příjmů z činnosti Puncovního úřadu. Je to zapříčiněno zčásti zvýšením puncovního poplatku u zlata a zčásti nárůstem množství vyzkoušeného a označeného zboží ze stříbra.

U předloženého zboží byly často zjištěny závady v ryzosti, pro které zboží nebylo uvolněno k prodeji. V roce 2004 bylo zachyceno celkem 81 515 závadných položek, z toho 1 896 tuzemských a 79 619 z dovozu. V kusech to představovalo celkem 4 262 958 ks šperků, z toho 1 601 840 ks tuzemské výroby a 2 661 118 ks na zboží z dovozu. Falešných punců bylo zachyceno celkem 4 ks.

Závady podle pracovišť

	zboží tuzemské	zboží z dovozu	zboží celkem	závady tuzemské	závady dovoz	závady celkem	falešné puncv
Praha	430 646	688 537	1 119 183	968	42 963	43 931	4
Brno	85 661	323 326	408 987	40	861	901	0
Jablonec nad Nisou	286 468	338 184	624 652	20	12 888	12 908	0
Ostrava	53 549	245 033	298 582	0	421	421	0
Červený Kostelec	175 901	110 887	286 788	0	6 665	6 665	0
Hradec Králové	58 216	209 268	267 484	734	2 359	3 093	0
Olomouc	19 095	64 892	83 987	22	48	70	0
Plzeň	14 791	172 482	187 273	0	2 150	2 150	0
Jablonec-Soliter	269 929	202 832	472 761	0	298	298	0
Tábor	3 143	283 837	286 980	5	10 680	10 680	0
Turnov	204 441	21 840	226 281	107	286	393	0
CELKEM	1 601 840	2 661 118	4 262 958	1 896	79 619	81 510	4